

Forumul Judecătorilor din România și Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor solicită ferm Ministrului Justiției să abandoneze imediat procedura de revocare a Procurorului General al României

Asociația “Forumul Judecătorilor din România”, asociație profesională a judecătorilor, și Asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor”, asociație profesională a procurorilor, solicită ferm Ministrului Justiției, dl. Tudorel Toader, să abandoneze imediat procedura de revocare a Procurorului General al României, dl. Augustin Lazăr.

O astfel de procedură, care ocolește practic garantul independenței justiției, respectiv Consiliul Superior al Magistraturii, al cărui rol este unul pur decorativ, și care nesocotește dreptul la apărare al procurorului supus revocării a fost profund criticată de Comisia de la Veneția, GRECO și Comisia Europeană și pune în pericol parcursul României în Uniunea Europeană și în Consiliul Europei și însăși existența democratică a statului român, nemaivorbind de semnalul negativ și descurajant transmis unei părți importante a corpului magistraților.

În contextul modificării pachetului de legi privind funcționarea sistemului judiciar din România, Comisia de la Veneția a subliniat, în cuprinsul Avizului nr. 924/2018, „necesitatea asigurării autonomiei parchetelor din perspectiva modalității de numire și revocare din funcție a procurorilor șefi, astfel încât să se asigure protecția magistraților față de imixtiuni politice”. Se constată, pe de o parte, o creștere a implicării factorului politic în activitatea Ministerului Public, iar pe de altă parte, necesitatea unor „garanții corespunzătoare în ceea ce privește transparența, independența și sistemul de control și echilibru al puterilor în stat”. Astfel, în același sens, Comisia a statuat că ”o măsură principală pentru a întări independența parchetelor și a procurorilor ar consta în revizuirea, în contextul unei viitoare revizuri a Constituției României, prevederilor articolul 132 (1) al Constituției României. **La nivel legislativ s-ar putea avea în vedere, în privința chestiunii revocării, modificarea Legii nr. 303/2004, astfel încât avizul CSM să capete caracter obligatoriu.**”

Precizăm că această viziune privind creșterea independenței Ministerului Public și, concomitent, excluderea vreunei ingerințe a factorului politic în activitatea parchetelor este constantă în opiniile Comisiei de la Veneția, în special raportat la situația României.

Desfășurarea unei proceduri de revocare cu nesocotirea rolului Consiliului Superior al Magistraturii, al cărui aviz are caracter consultativ, și fără a oferi un drept la apărare procurorului supus revocării nu ține seama nici de Rapoartele Comisiei Europene din cadrul MCV, nici de Criteriile de la Copenhaga, procurorii de rang înalt fiind trecuți practic sub controlul exhaustiv și nelimitat al Ministrului Justiției, fiind desconsiderat rolul Consiliului Superior al Magistraturii în gestionarea carierei acestor magistrați. Cât timp un procuror șef poate fi revocat la aprecierea discreționară a unui om politic, fie el și ministru al justiției, nu mai poate fi vorba de vreo independență, fiind creată o influență politică excesivă.

În consecință, privită în acest context, revocarea din funcție a procurorilor de rang înalt ignoră standardele europene și numeroase principii internaționale. Ne referim, punctual, la Principiile Națiunilor Unite privind rolul procurorului[1], adoptate la Havana în 1990, Recomandarea Consiliului Europei (2000)19 privind rolul procurorului în sistemul de justiție penală[2], Standardele de responsabilitate profesională și declarația privind obligațiile și drepturile procurorilor[3], adoptate de Asociația Internațională a procurorilor la 23 aprilie 1999, Raportul Comisiei de la Veneția privind standardele europene în ceea ce privește independența sistemului judiciar (CDL_AD(2010)040)[4] adoptat la data de 17-18 decembrie 2010, Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Carta de la Roma)[5]

Referitor la libertatea de exprimare a magistraților, în Avizul Comisiei de la Veneția asupra proiectelor de modificare a legilor justiției, pe lângă propunerea de abandonare a art.9 alin. (3) din Legea nr.303/2004 (care statuează obligarea judecătorilor și procurorilor ca, ”în exercitarea atribuțiilor, să se abțină de la manifestarea sau exprimarea defăimătoare, în orice mod, la adresa celorlalte puteri ale statului – legislativă și executivă”), Comisia de la Veneția arată că magistrații „sunt îndreptățiți să își exprime opiniile asupra modului de funcționare a sistemului judiciar, chiar dacă aceste opinii ar avea și implicații politice, dat fiind că funcționarea sistemului judiciar este un subiect de interes public”.

În aceeași notă, în cauza **Baka c. Ungariei**, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că opiniile exprimate de judecători în legătură cu buna funcționare a justiției, chestiune de interes public, sunt protejate convențional, ”chiar dacă au implicații politice, judecătorii neputând fi împiedicați să se implice în dezbaterile pe aceste subiecte”. „Teama de sancțiuni poate avea un efect descurajator pentru judecători în a-și exprima punctele de vedere cu privire la alte instituții publice sau politici publice. Acest efect descurajator se manifestă în detrimentul societății în ansamblul său”, menționau judecătorii CEDO în motivarea hotărârii citate.

Având în vedere toate aspectele de mai sus, cât timp nu s-a realizat modificarea Legii nr. 303/2004, astfel încât avizul CSM să capete caracter obligatoriu, așa cum a solicitat Comisia de la Veneția, este necesar ca orice procedură de revocare a procurorilor de rang înalt să fie evitată sau, după caz, abandonată.

Asociația Forumul Judecătorilor din România

judecător Dragoș Călin, Curtea de Apel București, co-președinte

judecător Anca Codreanu, Tribunalul Brașov, co-președinte

Asociația Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor

procuror Antonia Diaconu, co-președinte

procuror Adrian Cosmin Iordache, co-președinte

-

[1] <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/RoleOfProsecutors.aspx>

[2] <https://rm.coe.int/16804be55a>

[3] [http://www.iap-association.org/Resources-Documentation/IAP-Standards-\(1\)](http://www.iap-association.org/Resources-Documentation/IAP-Standards-(1))

[4] [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2010\)040-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2010)040-e)

[5] https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/2015-news/-/asset_publisher/8X0wvBBc60he/content/the-consultative-council-of-european-prosecutors-ccpe-of-the-council-of-europe-adopts-the-european-charter-for-prosecutors

